

«ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ ВЛАДИ»

З а советських часів, слухаючи лекції з історії філософії, я ніяк не міг збагнути, що мав на увазі славетний Іммануїл Кант, розповідаючи про «річ у собі». Викладачі університету малопереконливо пояснювали прихований сенс цього поняття. Згодом з'ясувалося, що німецький філософ насправді писав про «річ як таку» (das Ding an sich) – тобто про річ, що існує поза нашими відчуттями, а не про якусь химерію – «річ у собі». Коли тонкощі перекладу були подолані, все стало на свої місця.

Ця історія мимоволі згадалась у контексті виступу лідерки «Батьківщини» на міжнародному жіночому фестивалі Edutainment platform в Одесі 12 квітня. Юлія Тимошенко заявила, що плани міжнародної спільноти полягають у тому, **«аби до кінця травня завершити війну в Україні»**. Мовляв, **«це дуже оптимістично, і все раз до цього йде, і це дуже-дуже важливо для всіх нас»**. Відтак зрештучувала: **«І ось коли все це завершиться, обов'язково буде тотальне перезавантаження влади в країні»**.

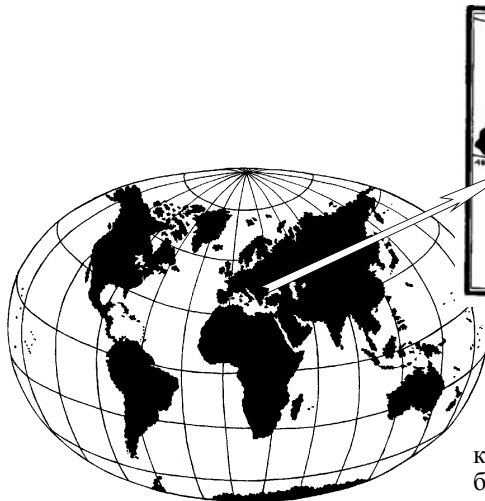
Коли саме **«все це завершиться»** – невідомо. І яким чином – теж невідомо. Та ми не про це. Ми про **«перезавантаження»**. Що це за поняття таке – **«перезавантаження влади»**?

У даному разі «про тонкощі перекладу» не йдеться. Геніальний Рене Декарт радив: *«Правильно визначайте слова, і ви позбавите світ від половини непорозуміння»*. На це звертали увагу й древні: *«Правильно називати – це означає правильно розуміти»*.

У наш час фахівці з комп'ютерних технологій добре знають справжню суть терміну «перезавантаження» – reboot (перезапуск). Йдеться про рестарт (перезапуск) комп'ютера через перезавантаження операційної системи. При цьому вона сама жодних змін не зазнає.

Висновок однозначний: лише **перезавантаження неефективної соціально-економічної та політичної системи у жодному разі не поліпшить її якості**.

Ті, хто в політичній риторичі вдається до помилкових сентенцій («перезавантаження держави», «перезавантаження влади»), мають чітко усвідомити, що **українська реальність потребує не «перезавантаження»**. Українська держава потребує **ПЕРЕЗАСНУВАННЯ** – кардинальної заміни «операційної системи». Бра-

кує «елементарного» – **ВІДПОВІДАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОВІДУ**, бракує **ВІДПОВІДАЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ**.

Sic! Найпривабливіший популізм «перезаснувати» державу не зможе в жодному разі, хіба «перезавантажити».

«Я розповім Вам про Україну своєї мрії. Україну, де стріляють лише салюти на весіллях та днях народження. Україну, де відкрити бізнес можна за годину, отримати закордонний паспорт – за 15 хвилин, а проголосувати на виборах – за одну секунду, в Інтернеті. Де немає оголошень «Робота в Польщі». А в Польщі є оголошення «Робота в Україні». Де в молодій сім'ї є один клопіт – обрати квартиру в місті чи замиський будинок. Де лікарі та вчителі отримують реальну заробітну плату, а корупціонери – реальні строки. Де недоторканими є Карпатські ліси, а не депутати. <...> **Одразу хочу запевнити – іду на один термін, щоб змінити систему заради майбутнього.** <...> Справедливість – основа довіри у суспільстві. Немає довіри – немає держави. <...> Ніяких «корочок», ніякого «телефонного права». Невідворотність відповідальності та справедливе і законне покарання – основа чесної України. <...> Судова гілка влади повинна стати Владою, а не прислужником у Президента, уряду, Парламенту, місцевої влади. Ми повернемо довіру і повагу до суду. Для простих спорів – мирові судді, які обираються народом. Для кримінальних злочинів – ефективний суд присяжних, який складається з народу. <...> Бюджет на армію має перестати

бути «годівницею» для «кабінетних генералів», а повинен забезпечити гідні умови служби і розвиток солдата. <...> Час повернути довіру до правоохоронних органів, яку ми плекали на початку реформи. СБУ не буде займатися економічними злочинами. <...> «Не вкради!» – основна заповідь у боротьбі з корупцією. Нульова толерантність до корупції на всіх рівнях. Підозрюваний у корупції не вийде під заставу. Засуджений за корупцію отримає конфіскацію майна і довічну заборону обіймати державні посади. Викривач корупції перебуватиме під захистом держави та отримуватиме матеріальне заохочення. Я сам не крав і нікому не дозволю! <...> Моя ціль – повна відкритість діяльності влади, автоматизація публічних процесів онлайн, зведення всього функціоналу держави до розмірів смартфона. Мета: не брати, не давати, а хто не зрозумів – саджати! <...> Професії лікаря та вчителя повинні стати престижними і високооплачуваними. <...> Ми створимо умови, щоб люди, які роз'їхалися по світу, забажали повернутися додому. «Хочу виїхати» ми повинні замінити на «хочу повернутися». <...> Сучасні політики пов'язані давніми образами, кумівством, бізнес-проектами, не здатні змінити Україну.

Україна сьогодні потребує не просто нових облич. Вона потребує **НОВИХ ІДЕЙ!** Моє головне завдання – привести до влади порядних і патріотичних фахівців...» (*З передвиборчої програми кандидата на пост Президента України Володимира Зеленського*).

Помовчимо.

Красиві гасла й чудові наміри залишилися на маргінесі політичних мрій.

Реалії й виклики воєнної доби виявились надто жорстокими й часто несподіваними. Тож нині доводиться/треба вести мову не про «перезавантаження», а про **термінове перезасну-**

вання держави, про своєрідну її реконквісту. Ситуація вкрай складна. Українцям чимскоріш слід запропонувати цікавий, реалістичний, амбітний **Проект перезаснування держави**, який би згуртував націю, виробив би для неї спільне бачення майбутнього, допоміг здолати ворога. Маємо стати успішним й поважаним суб'єктом серед країн і народів світу, вискочити з геополітичної пастки, куди завели недолугі дії власної влади і зовнішні чинники.

В Україні війна. **Конче потрібна реіндустріалізація країни**. Потрібні люди, які розуміються на сучасних технологіях і можуть фахово використовувати зразки новітньої техніки. **Для цього потрібен ефективний політичний провід. Не п'ятеро-шестеро загадкових менеджерів. Потрібен лідер-патріот (патріотична Влада)**, котрий/котра власним прикладом переконає/заохотить громадян до якнайскорішого втілення Проекту в життя. На жаль, катастрофічно бракує по-державницьки налаштованої еліти, економічно успішної та авторитетної.

«Верхівка держави принципово відмовляється воювати – це найглибший моральний розлом суспільства. І навіть ті військові, які зараз воюють, кажуть: «Я з цієї країни поїду, мені огидно тут бути далі». Звісно, широкі верстви (населення) хитаються: воювати чи не воювати, чи що робити. Вони дивляться на верхівку і розуміють: треба або тікати, або щось

придумувати, яким чином від цього всього ухилитися. Тому що коли верхівка не залучена безпосередньо у війну, війна відбувається силами ентузіастів, у яких немає ресурсу» (Ігор Луценко, політик, громадський активіст, а тепер військовослужбовець та аеророзвідник).

Одна з небагатьох, хто закликав еліту міняти підходи, – дружина українського бізнесмена Катерина Загорій: «Багатих в Україні не люблять. Я це знаю не з книжок. Я одна з них. Осанним часом я чую ці розмови постійно. Хтось говорить про зростання лівих настроїв. Хтось – про ненависть до багатих як загрозу для стабільності. Але насправді це не ідеологія. Це – реакція. На несправедливість. На історичну пам'ять. На те, як поведуться ті, хто має більше».

Має бути проведена **мобілізація владної верхівки**. Для цього потрібен **УРЯД НАЦІОНАЛЬНОГО ПОРЯТУНКУ**. Та Верховній Раді, схоже, «ПОРОБЛЕНО», бо народні обранці дивом дивним втратили природний інстинкт самозбереження навіть перед загрозою втрати державності.

«Я бачу, що зараз ми рухаємося до якоїсь критичної точки. Або щось станеться в світі таке, що змінить ситуацію докорінно, або настане щось таке критичне в нашій ситуації, коли все-таки верхівка змушена буде працювати і жити по-іншому. Сама себе якось почне примушувати заганяти на війну, займатися війною» (Ігор Луценко).

Речі треба називати своїми іменами. Це найперша умова існування гарної держави. Так вважав Конфуцій. Так вважала Голда Меїр: «Ми хочемо жити. Наші сусіди хочуть бачити нас мертвими. Це залишає не надто багато простору для компромісів».

Пьотр Кульпа, польський державний діяч, голова правління Республіканського фонду України відверто називає речі своїми іменами: «Сьогодні угода США з Путіним спрямована проти Європи. Україна – єдиний фактор, який заважає їм реалізувати цей план. Адже зараз її реальна військова міць перевищує сукупні сили всієї Європи».

У цьому контексті згадалися гіпертрофовано миролюбні сентенції від цитованої вище Юлії Тимошенко, висловлені нею на засіданні РНБО 28 лютого 2014 року: «Жоден танк не повинен виїхати з казарми... Ніякого воєнного стану й активізації наших військ!.. Ви уявляєте, що почнеться в країні, якщо танки та БТРи почнуть їхати по вулицям міст? Це спровокує масову паніку. Люди почнуть масово тікати з країни. Проблема з продовольством, з паливом <...> Якби в нас був хоча б один шанс зі ста виграти в Путіна, я була б перша, хто б підтримав активні дії. Але подивіться, в якому стані зараз наша Армія. Подивіться, чи можемо ми протистояти йому в Криму, де на порядок більше російських солдатів, найсучасніша зброя та повноцінні російські військові бази?

<...> Тому ми маємо сьогодні благами все міжнародне співтовариство стати на захист України. Це наша єдина надія. Жоден танк не повинен виїхати з казарми, жоден солдат не повинен підняти зброю, бо це означає програш. Ніякого воєнного стану й активізації наших військ! Ми маємо стати самою мирною нацією на планеті, просто поводити себе як голуби миру...»

Можна припустити, що експрем'єр-міністерка України добре пам'ятала своє РОЗОРЯДЖЕННЯ №1092 від 6 серпня 2008 року «Про затвердження переліку військового майна Збройних Сил, яке може бути відчужено» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1092-2008-%D1%80#Text>).

Адже йшлося про 16 транспортних літаків ІЛ-76, 70 бомбардувальників Су-24, 63 винищувачі МіГ-29, 128 транспортних вертольотів Мі-8, 58 штурмових вертольотів Мі-24, стратегічний ракетоносець Ту-95, 160 танків Т-80, 701 танк Т-72, 272 БТР-70 тощо.

Цієї та відчуженої попередниками з вищих ешелонів влади «надлишкової» зброї вкрай бракувало Збройним силам України навесні 2014 року. Бракує і сьогодні...

Треба називати речі своїми іменами.

ми. Так, свого часу не запровадження воєнного стану (бодай у Донецькій та Луганській областях), а війну з Росією названо евфемізмом АТО, ймовірно, призвело до втрати ЗАТ «Луганський патронний завод», ВАТ «Топаз», де виготовлялись унікальні автоматизовані станції радіотехнічної розвідки «Кольчуга», та інших держпідприємств оборонного комплексу...

Звинувачувати всіх кого завгодно, крім нас самих, справа невдячна. Українцям нічого нічого не зобов'язаний. І не треба обурюватись, що Дональд Трамп, приміром, відхилив продаж Україні зенітних ракетних комплексів «Петріот» – не треба було згортати власних ракетних програм і продавати за безцінь «надлишкову» воєнну техніку.

Можна скільки завгодно обурюватись діями американської делегації в Парижі, яка хоче умовити «каоліцію рішучих» не надавати Україні озброєння. Емоції не допоможуть. Соціалдарвінізм у наступі. Тож маємо бути завзятими, прагматичними, винахідливими, креативними, реалістичними у сприйнятті й розумінні світу, який поважає сильних і розумних.

Навчимося врешті-решт називати речі своїми іменами. Віднайдімо політичну волю аби покарати винних та

примусити еліту виконувати роль провідників нації на фронті й у запіллі.

«У війні між так званими духами небесними і дияволами обидві сторони борються не за право керувати небесами, але за право керувати пеклом. Тому, незалежно від того, хто перемагає, пекло все одно залишається пеклом». Ця сентенція основоположника сучасної китайської літератури Лу Сіня нині звучить особливо актуально в контексті російсько-української війни – **«пекло все одно залишається пеклом»**. Читай: московією.

Сьогодні давній український «фронтір» – Дикий Степ, знову перетворився на бойовище, де панує право сильного, право озброєного, де відсутній Закон, де править бал Сатана...

«Донбас – ставка диявола, а отже все його оточення перебуває при ньому», – на цю обставину свого часу звернув увагу знаменитий цілитель Александр Аксьонов, вихідець з донецького краю.

Він назвав речі своїми іменами. Навстав час бути сміливими й мужніми не лише на фронті, але й в запіллі. Інакше буде пізно...

Олег К. РОМАНЧУК

Терористичний удар російською балістикою 13 квітня по Сумах як примус до перемир'я в Чорному морі?

ЗМІ повідомили про зустріч делегацій України та Росії, яка найближчими днями має відбутися в Анкарі. Тема переговорів – досягнення перемир'я в Чорному морі.

1993 року в Масандрі під час російсько-українських переговорів про передачу Росії ядерних боезарядів тодішній очільник Служби Президента України Леоніда Кравчука з міжнародних питань Антон Бутейко помітив, що **російська сторона самовільно внесла у погоджений документ деякі зміни**. Український дипломат негайно вніс відповідну правку. Це викликало гнів з боку Віктора Черномірдіна – глави російського уряду. Однак українська сторона в особі Бутейка довела свою правоту.

У вересні 2003 року в Ялті Леонід Кучма поставив свій підпис під документами про Євразійський економічний простір з Росією, Білоруссю і Казахстаном. Напередодні Антоні Бутейко звернувся з листом-застереженням до українського президента: **«Закликаю вас не робити історичної помилки і не допустити підписання згаданих угоди та концепції ЄЕП, не накладаючи нового ярма на шию українського народу. Положення угоди й концепції ЄЕС суперечать національним інтересам України і не допомагають вирішити жодної з існуючих суттєвих проблем українсько-російських відносин»**. Свою незгоду Антон Бутейко прокоментував дуже чітко: **«Якщо вчасно не зупинити цього процесу, то він стане за наслідками порівнянням з Переяславом»**.

Володимир Огризко, Надзвичайний і Повноважний Посол: **«За мою більшу, ніж тридцятирічну біографію дипломата, мені довелося вести переговори з Російською Федерацією з питання Чорноморського флоту. Я вам скажу чесно: легше було б домовитися з марсіанами, при тому, з будь-якого питання. Тому що з Росією можна домовитися тільки в одному випадку – коли їм нав'язують свою позицію, і коли вони розуміють мову сили»**.

У 1994 році народна депутатка першого скликання Лариса Скорик розповіла мені таке: **«Я тричі була на переговорах з росіянами. Це стосувалося Чорноморського флоту. І я хочу сказати, що за третім разом записягалася собі: більше на жодні урядові переговори з росіянами немає ніякого сенсу їхати. Вони розмовляють тільки з позиції сили, абсолютно ігноруючи міжнародне право, будь-які закони, все, на чому стоїть цивілізований світ. Відверто з ними говорити на рівні міжнародного права – порожня розмова. <...> Логіки росіяни не сприймають. Відверті, цивілізовані розмови теж не проходять»**.

Чи є в Україні фахова дипломатія – витончене мистецтво спілкування, організації та ведення міждержавних перемовин? В умовах війни дипломат – це по суті військовий, який виконує директиви керівництва своєї держави, реалізує її політику. Зрозуміло, що для досягнення визначених цілей потрібні знання та професійні навички, володіння дипломатичним інструментарієм. Бути справжнім дипломатом складно. Дипломатія – це здатність схилити на свій бік іншу людину. Якщо дипломат сказав «так», це означає «подумаю». Якщо дипломат сказав «подумаю», це означає «ні». Якщо сказав «ні» – він не дипломат.

Олег К. РОМАНЧУК